

СТИВЪН КИНГ

ТЕКСТООБРАБОТВАЩИЯТ

КОМПЮТЪР НА БОГОВЕТЕ

Превод от английски: Емануел Икономов, 1992

chitanka.info

На пръв поглед изглеждаше като компютър за текстообработка „Ванг“ — имаше същата клавиатура, а и корпусът му бе от „Ванг“. Едва при повторно вглеждане Ричард Хегстръм забеляза, че кутията на монитора е била разцепена (и то не съвсем внимателно, защото работата очевидно е била свършена с трион), за да се помести в нея малко по-широк кинескоп на Ай Би Ем. Дискетите за архивиране, пристигнали с този странен мелез, не се огъваха леко като флопидисковете, а бяха твърди като плочите на 45 оборота, които Ричард бе слушал като дете.

— Какво, в името на Бога, е това? — запита Лина, докато той и г-н Нордхоф го пренасяха парче по парче в кабинета му. Г-н Нордхоф и семейството на брата на Ричард Хегстръм бяха съседи... там, където бяха живели Роджър, Белинда и момчето им Джонатан.

— Нещо, което е направил Джон — отговори Ричард. — Било предназначено за мен, както твърди г-н Нордхоф. Прилича на компютър за текстообработка.

— А, да — рече г-н Нордхоф. Вече бе прехвърлил седемдесетте и едва му достигаше въздух. — Това е, каквото ми каза Джон, бедното момче... Мислите ли, че можем да го оставим на земята за момент, г-н Хегстръм? Издъхвам.

— Веднага, разбира се, — отвърна Ричард и викна по име сина си Сет, занимаващ се с изтръгване на странни, атонални акорди от китарата си „Фендър“ в хола на долния етаж — стаята, която си бе представял като един вид „семейно огнище“, когато я бе тапицирал за пръв път, бе станала вместо това „зала за репетиции“ на сина му.

— Сет! — изрева той. — Ела да ни помогнеш!

Долу в хола Сет просто продължи да скубе акорди от фендъра си. Ричард погледна г-н Нордхоф и вдигна рамене, засрамен, без да може да го скрие. Нордхоф също вдигна рамене, сякаш отговаряйки: „Деца! Кой очаква днес нещо по-добро от тях?“ — макар и двамата да знаеха, че Джон — бедният, обречен да умре Джон Хегстръм, синът на лудия му брат, — се бе проявил като по-добър.

— Бяхте толкова мил да ми помогнете — каза Ричард.

Нордхоф махна с ръка.

— Какво друго му остава на един стар човек да прави с времето си? А смяtam, че бе най-малкото, което бих могъл да сторя за Джони. Той ми косеше градината бесплатно, знаете ли това? Исках да му

платя, но момчето не желаеше да вземе парите. Толкова добро беше. — Нордхоф още не можеше да си поеме дъх. — Може ли да ви помогна за чаша вода, г-н Хегстръм?

— Веднага, разбира се. — Донесе я сам, след като съпругата му не се помръдна от кухненската маса, на която четеше книжка, с жена с готов да се пръсне корсет на меката корица, и ядеше бисквити. — Сет! — провикна се той отново. — Ще дойдеш ли да ни помогнеш?

Но Сет така и не спря да свири глухи и доста дразнещи груbi акорди на фендъра, който Ричард все още изплащаше.

Покани Нордхоф да остане за вечеря, но той учтиво отказа. Ричард кимна, отново притеснен, но навярно криещ го малко по-добре този път. „Какво прави свестен човек като теб със семейство като това?“ — веднъж го бе запитал приятелят му Бърни Епщайн, а Ричард бе успял единствено да поклати глава, изпитвайки същото глупаво неудобство, както и сега. Той беше добър човек. Но някак си такъв му бе късметът — възпълна сърдита съпруга, която се чувстваше измамена, че не е получила нищо от хубавите неща на живота и смяташе, че е яхнала губещ кон (но тя никога не би му го казала в очите) и необщителен петнадесетгодишен син, който едва креташе в същото училище, където той преподаваше... Син, който дрънкаше странни акорди на китарата си сутрин, обед и вечер (особено вечер) и който изглежда смяташе, че това ще е някак си достатъчно, за да преживее.

— Добре, а няма ли да изпиете една бира? — попита Ричард. Не му се искаше да пусне Нордхоф да си върви — искаше да чуе още нещо за Джон.

— Една бира би ми дошла страшно добре — каза Нордхоф, и Ричард кимна в знак на благодарност.

— Хубаво — рече той, и се върна да вземе две бутилки.

* * *

Кабинетът му бе в малка постройка за гараж, която се намираше в страни от къщата — обзвал го бе сам, както хола. Но за разлика от хола, тази стая смяташе наистина за своя — място, където можеше да забрави чужденката, за която се бе оженил, и чужденецът, роден от нея.

Лина, естествено, не бе съгласна той да си има собствена стая, но не успя да му попречи — това бе една от редките малки победи, които съумя да извоюва над нея. Ричард предполагаше, че в известен смисъл тя действително бе яхнала губещ кон — когато се ожениха преди шестнадесет години, вярвала, че той ще пише чудесни, доходни романи и скоро те двамата ще се разхождат наоколо с мерцедеси. Но единственият роман, който бе публикувал, не се оказа доходен, а критиците побързаха да покажат, че не бе и чудесен. Лина също бе приела нещата като критиците и оттогава започна отчуждаването им.

Така че учителската работа в гимназията, на която и двамата бяха гледали просто като на стъпало по пътя им към известността, славата и богатството, бе основният им източник на доходи през последните петнадесет години. „Дяволски дълго стъпало“ — мислеше си понякога той. Но никога не се бе отказвал напълно от мечтата си. Пишеше къси разкази и от време на време статии. Като член на Сдружението на авторите имаше добро положение. Всяка година докарваше с пишещата си машина около 5000 долара допълнителен доход и, независимо колко мърмореше Лина, с това бе заслужил правото си на кабинет... особено след като тя бе отказала да работи.

— Хубаво местенце си имате тук — рече Нордхоф, оглеждайки малката стая, на чиито стени висяха разнообразни старомодни репродукции. Мониторът на компютъра-мелез за текстообработка стоеше на бюрото, а основният му корпус под него. Старата електрическа „Оливети“ на Ричард бе изместена временно настрана върху една от ниските библиотеки.

— Върши работа — заяви Ричард. После кимна към компютъра.
— Смятате ли, че това нещо може наистина да проработи? Джон бе само на четири найсет...

— Изглежда странно, нали?
— Именно — съгласи се Ричард.

Нордхоф се засмя.

— Нямате си представа и за половината от нещата, скрити в него — каза той. — Погледнах отзад в кутията на монитора. На някои от елементите пише Ай Би Ем, на други „Рейдио Шак“. Вътре има почти цял телефон на „Уестърн Илектрик“. И ако щете вярвайте, използван е малък мотор от „Строител“. — Отпил от бирата си и добави замислено:
— Петнайсет. Тъкмо бе навършил петнайсет. Няколко дни преди

катастрофата. — Замълча, а после повтори, гледайки надолу към бутилката: — Петнайсет. — Произнесе го едва чуто.

— Детски „Строител“? — Ричард погледна недоумяващо стареца.

— Точно така. Измежду тези строители предлагат комплект за електрически модели. Джон имаше такъв, откакто стана... о, може би на шест. Подарих му го една година за Коледа. Още тогава бе луд за подобни играчки. Всякакъв „Строител“ би го зарадвал, а дали този малък набор с електрически моторчета му е харесал? Мисля, че да. Пазил го е почти десет години. Не са много децата, които биха го сторили, г-н Хегстръм.

— Не са — отвърна Ричард, като си припомни кутиите с играчки на Сет, които бе изхвърлил през годините — забравени или безпричинно счупени. Погледна към компютъра. — Значи няма да работи.

— Не бих се обзаложил, преди да сте го включили — рече Нордхоф. — Момчето бе направо истински гений в електротехниката.

— Мисля, че все пак го надценявате. Знам, че го биваше за разни технически играчки и че спечели първа награда на Панаира на науката в щата, когато бе в шести клас...

— Като се е състезавал с деца, доста по-големи от него, някои от тях завършващи гимназия — намеси се Нордхоф. — Така поне каза майка му.

— Вярно е. Всички се гордеехме много с него. — Което не бе съвсем вярно. Ричард се бе почувствал горд, както и майката на Джон. Бащата на момчето обаче изобщо не се интересуваше от това. — Проектите от Панаира на науката са едно, а да си изградиш собствен хибриден текстообработващ компютър... — Вдигна рамене.

Нордхоф оставил бирата си на масата.

— През петдесетте години имало едно момче — започна той, — което измайсторило устройство за разбиване на атома от две супени канчета и електрическо оборудване за около пет долара. Джон ми разправи за него. Каза, че имало друго момче в някакъв затънтен град в Ню Мексико, което през 1954 година открило тахиони — отрицателни частици, за които се предполага, че пътуват назад във времето. Единадесетгодишно момче от Уотърбъри, Кънектикът, направило бомба от целулоида, който изстъргало от гърба на тесте карти.

Взривило празна кучешка къщичка с нея. Децата понякога са учудващи изобретателни. Особено суперинтелигентните. Можете да се изненадате.

— Сигурно.

— Беше мило момче, независимо от всичко. Обичали сте го мъничко, нали?

— Г-н Хегстръм — пое дъх Нордхоф, — аз го обичах много. Той наистина бе момче на място.

Ричард се замисли колко странен бе светът — брат му, който от шестгодишен бе голямо лайно, бе случил с чудесна жена и чудесен умен син. А самият Ричард, който винаги се бе опитвал да бъде мил и добър (каквото и да значеше „добър“ в този луд свят), се бе оженил за Лина, превърнала се в мълчалива, затъпяла жена, за която раждането на Сет бе минало сякаш между другото. Вглеждайки се в честното, уморено лице на Нордхоф, установи, че се питаше как точно е станало всичко това и до каква степен е негова собствена грешка, естествен резултат от безгласната му слабост.

— Да — потвърди Ричард. — Именно такъв беше.

— Не бих се учудил, ако проработи — каза Нордхоф. — Въобще не бих се учудил.

* * *

След като Нордхоф си отиде, Ричард Хегстръм пъхна щепсела на компютъра в контакта и го включи. Чу се бръмчене и той почака да види дали буквите Ай Би Ем няма да изплуват на екрана. Но те не се появиха. Вместо това, тайнствено и зловещо като задгробен глас, като зелени призраци от мрака изникнаха следните думи:

ЧЕСТИТ РОЖДЕН ДЕН, ЧИЧО РИЧАРД! ДЖОН.

— Господи — промълви Ричард, като се сгромоляса на стола. Катастрофата, която бе убила брат му, неговата съпруга и сина им, бе станала преди две седмици — връщали се от някакво еднодневно

пътуване и Роджър бил пиян. Да е пиян бе нещо съвсем обикновено в живота на Роджър Хегстръм. Но този път късметът просто изневерил и прашната му стара камионетка скочила през ръба на тридесетметрова пропаст. Разбила се и изгоряла. *Джон бе на четиринайсет — не, на петнайсет. Тъкмо навършил петнайсет няколко дни преди катастрофата, бе казал старецът. Още три години и щеше да се отърве от тази тромава, глупава мечка. Рожденият му ден... и моят съвсем скоро.*

Това правеше всичко никак си още по-лошо. Ричард не можеше да каже точно как или защо, но беше така. Протегна ръка да изключи екрана, но после я отдръпна.

Някакво момче измайсторило устройство за разбиване на атома от две супени канчета и електрическо оборудване за около пет долара.

Да, и канализационната система на Ню Йорк е пълна с алигатори, а американските военновъздушни сили държат замразено тялото на извънземен някъде в Небраска. Кажете ми и други такива. Глупости. Но може би това е нещо, което не искам да знам със сигурност.

Стана, обиколи бюрото, стигна зад монитора и погледна през процепите. Да, беше, както бе казал Нордхоф. Елементи с надпис „Рейдио Шак“, „Направено в Тайван“. Елементи с надписи „Уестърн Илектрик“, „Уестрекс“ и „Строител“, със запазената марка „К.“ в малко кръгче. И забеляза още нещо, нещо, което Нордхоф или е пропуснал, или не е искал да спомене. Вътре имаше трансформатор за влакче „Лайънел“, вързан с кабели като Годеницата на Франкенщайн.

— Господи — каза той, като внезапно се разсмя почти до сълзи.
— Господи, Джони, какво си мислил, че правиш?

Знаеше обаче и това. От години бе мечтал и разправял, че иска да притежава компютър за текстообработка, а когато присмехът на Лина стана твърде саркастичен, сподели го с Джон.

— Бих могъл да пиша и да преписвам по-бързо, за да предавам повече разкази — спомни си, че бе казал на Джон миналото лято. Момчето го бе погледнало сериозно със светлосините си очи, интелигентни, но винаги толкова предпазливи и внимателни, увеличени зад очилата му.

— Тогава защо не си вземеш, чично Рич?

— Те не ги дават просто така — бе отвърнал Ричард, усмихвайки се. — Моделът на „Рейдио Шак“ струва като начало около три бона. Оттам нататък можеш да го надстрояваш в рамките на осемнадесет хиляди долара.

— Е, някой ден може би ще ти построя такъв — бе казал Джон.

— Може би — бе рекъл Ричард и потупал момчето по гърба. И докато не се бе обадил Нордхоф, не бе се сетил повече за това.

Елементи от електрически модели тип „Направи си сам“.

Трансформатор за влакче „Лайънел“.

Господи!

Мина отново отпред с намерението да го изключи, сякаш ако наистина се опиташе да напише нещо на него и не успееши, това щеше да оскверни подаръка, който неговият сериозен, крехък обречен племенник му бе приготвил.

Вместо това натисна клавиша ИЗПЪЛНИ върху клавиатурата. През гръбнака му премина странна студена тръпка, когато го стори — ИЗПЪЛНИ бе особена дума, ако се замислиш. Не беше дума, свързана с писането: беше дума, която той асоциираше с газови камери, електрически столове... и, може би, с прашни стари камионетки, излитящи извън платното на пътя.

ИЗПЪЛНИ присъдата.

Основният корпус бръмчеше по-силно от всеки друг, който бе чувал, когато разглеждаше компютри за текстообработка по витрините. В действителност почти бучеше. *Какво има в паметта, Джон? — запита се той. Пружини от легла? Цяла верига трансформатори за влакчета? Супени канчета?* Припомни си отново очите на Джон, спокайното му и нежно лице. Не бе ли странно, навярно наудничаво дори, че ревнуващ сина на друг?

А е трябвало да е мой. Знаех го... и мисля, че той също го знаеше. Освен това там бе Белинда, съпругата на Роджър. Белинда, която твърде често носеше слънчеви очила през облачни дни. Големи очила, защото онези синини около очите й имаха лош навик да се разширяват. Понякога я гледаше да седи там, мълчалива и нащрек, под гръмкия чадър на смеха на Роджър и си мислеше почти съвсем същото нещо: *Трябвало е да е моя.*

Тази мисъл бе ужасяваща, защото и двамата познаваха Белинда от гимназията, както и двамата бяха ходили с нея. Разликата във възрастта между него и Роджър бе две години, а Белинда бе точно помежду им, година по-голяма от Ричард и година по-малка от Роджър. На практика Ричард пръв бе започнал да излиза с момичето, което щеше да стане майката на Джон. После се бе намесил Роджър. Роджър, който бе по-голям и по-едър, Роджър, който винаги получаваше това, което иска, Роджър, който би те набил, ако се опиташи да му застанеш на пътя.

Изплаших се. Изплаших се и я оставих да си отиде. Толкова просто ли бе наистина? Мили Боже, помогни ми, мисля, че е било така. Бих искал да не е, но навярно е по-добре да не се лъже за такива неща като страхливостта. И срама.

И ако тези неща бяха истина — ако някак си Лина и Сет бяха принадлежали на непрокопсания му брат и ако някак си Белинда и Джон бяха принадлежали на него самия, какво би доказало това? А как точно се очакваше от мислещ човек да се оправи с такава абсурдно балансирана, объркана ситуация? Да се смее ли? Да плаче ли? Да се застреля като куче?

*Не бих се учудил, ако проработи. Въобще не бих се учудил.
ИЗПЪЛНИ.*

Пръстите му преминаха бързо по клавиатурата. Погледна към экрана и видя следните букви да изникват в зелено върху него:

БРАТ МИ БЕ БЕЗОТГОВОРЕН ПИЯНИЦА.

Текстът стоеше там и Ричард изведнъж се сети за една играчка, която бе имал като дете. Наричаше се „Магическо кълбо“. Задаваш му въпрос, на който може да се отговори с да или не, и после го обръща, за да видиш какво ще ти каже по въпроса — измежду фалшивите му, но все пак някак си очарователно загадъчни отговори имаше неща като ПОЧТИ Е СИГУРНО, НЕ БИХ РАЗЧИТАЛ НА ТОВА и ПОПИТАЙ ОТНОВО ПО-КЪСНО.

Роджър му бе завиждал за тази играчка и накрая, след като бе изнудил един ден Ричард да му я даде, я бе ударил в тротоара с такава сила, че тя се бе счупила. Тогава се бе разсмял. Седейки сега тук, слушайки странното накъсано ръмжене на компютъра, който Джон бе измайсторил с подръчни средства, Ричард си спомни как се бе свлякъл на тротоара, плачещ, не можещ да повярва, че брат му бе направил подобно нещо.

— *Врещи, бебе, врещи, бебе, вижте бебето вреши* — беше го дразнил Роджър. — Та това бе просто една евтина, глупава играчка, Ричи. Погледни я, в нея няма нищо друго, освен няколко малки плочки и вода.

— *ЩЕ КАЖА!* — викнал бе колкото сили има Ричард. Главата му бе пламнала. Синусите му се бяха запушили със сълзи от ярост. — *ЩЕ ИМ КАЖА ЗА ТЕБ, РОДЖЪР! ЩЕ КАЖА НА МАМА!*

— Кажи и ще ти счупя ръката! — бе отвърнал Роджър и по смразяващата му усмивка Ричард бе разбраł, че ще го направи. Не бе казал.

БРАТ МИ БЕ БЕЗОТГОВОРЕН ПИЯНИЦА.

Добре, съставено по необясним начин или не, изписано бе на экрана. Дали информацията щеше да се запише в паметта, оставаше да се види, но съчетаните от Джон клавиатура на „Ванг“ и еcran на Ай Би ЕМ на практика работеха. Просто по случайност бяха извикали някои доста неприятни спомени, обаче Джон едва ли можеше да има нещо общо с това.

Ричард огледа кабинета си и очите му се спряха върху единствената снимка, която не бе правил той и не харесваше. Беше портрет в цял ръст на Лина, подарък от нея за Коледа преди две години. Искам да си я закачиш в кабинета, бе казала тя и естествено бе сторил точно така. Предполагаше, че това бе начинът ѝ да го държи под око, дори когато я нямаше наоколо. *Не ме забравяй, Ричард.* Тук съм. *Може да съм яхнала губещ кон, но все още съм тук. И хубаво го запомни.*

С неестествените си цветове портретът в цял ръст не подхождаше особено на приятната комбинация от репродукции на

Уистлър, Хоумър и Н. Уайт. Очите на Лина бяха с полуспуснати клепачи, тежката купидонова извивка на устата ѝ замръзнала в нещо, което не бе съвсем усмивка. *Още съм тук, Ричард*, казваше тя. *И не го забравяй.*

Написа:

**СНИМКАТА НА МОЯТА СЪПРУГА ВИСИ ВЪРХУ
ЗАПАДНАТА СТЕНА НА КАБИНЕТА МИ.**

Погледна към думите и те му се понравиха не повече, отколкото самата снимка. Натисна клавиша ИЗТРИЙ. Думите изчезнаха. Сега на екрана не остана нищо друго, освен постоянно мигащият курсор.

Вдигна поглед към стената и видя, че снимката на жена му също бе изчезнала.

* * *

Остана да седи доста дълго време — поне така му се стори — и да гледа към стената, където бе висяла снимката. Това, което го извади от замъглението му след невъобразимия шок, бе миризмата откъм основния корпус на компютъра — миризма, която помнеше от детството си също толкова ясно, колкото и магическото кълбо, което Роджър бе разбил, защото не бе негово. Миризмата на масло от трансформатор за електрическо влакче. Когато яоловиши, трябваше да го изключиши, за да може да изстине.

Така и щеше да направи.

След минута.

Стана и се приближи до стената, стъпвайки на крака, които чувстваше като схванати. Прокара пръсти по тапета. Снимката бе висяла тук, да, точно тук. Но сега я нямаше, нямаше го пирона, на който бе закачена, както и дупката в стената, където го бе забил.

Нямаше ги.

Светът внезапно стана сив и той отстъпи, като залитна. Съмтно мислейки си, че ще припадне. Задържа се с върховно усилие, докато

светът дойде отново на фокус.

Премести погледа си от празното място на стената, където се бе намирала снимката на Лина, към компютъра за текстообработка, който мъртвият му племенник бе сглобил от налични материали.

Можете да се изненадате — чу Нордхоф да казва в съзнанието му. — Можете да се изненадате, можете да се изненадате, о, да, ако някое дете през петдесетте е могло да открие частици, които пътуват назад във времето, можете да се изненадате какво би могъл да направи вашият гениален племенник с купчина изхвърлени компютърни елементи, жици и електрически моторчета. Можете толкова да се изненадате, та чак да помислите, че сте полулял.

Трансформаторът миришеше Все по-силно и той можеше да види струйките дим, които се издигаха от процепите на гърба на монитора. Шумът от основния корпус също се увеличаваше. Трябваше да го изключи — колкото и да бе умен Джон, явно не бе имал бреме да отстрани всички грешки в тази налудничава машина.

Но знаел ли е, че ще прави това?

Чувствайки се като плод на собственото си въображение, Ричард седна отново пред екрана и изписа:

СНИМКАТА НА ЖЕНА МИ Е НА СТЕНАТА.

Вгледа се за момент в текста, после отмести поглед към клавиатурата и натисна клавиша ИЗПЪЛНИ.

Вдигна очи към стената.

Снимката на Лина се бе върнала на мястото си, точно където винаги бе висяла.

— Боже — прошепна той. — Боже господи!

Потри с длан бузата си, обърна се към екрана (отново празен, с изключение на курсора) и въведе:

НА ПОДА В КАБИНЕТА МИ ИМА САМО ПРАХ.

После докосна клавиша ВМЪКНИ и дописа:

И ПАМУЧНА ТОРБИЧКА С ДВАНАДЕСЕТ ДВАДЕСЕТДОЛАРОВИ ЗЛАТНИ МОНЕТИ.

Чукна ИЗПЪЛНИ.

Погледна на пода, където сега лежеше бяла памучна торбичка, вързана с шнур в горния край.

— Мили Боже — чу се да казва с глас, който не бе негов. —
Мили Боже, мили добри Боже...

Би могъл да продължи да призовава името на Спасителя минути или часове, ако компютърът не бе започнал да издава непрекъснат тревожен сигнал. В горния край на екрана замига думата ПРЕТОВАРВАНЕ.

Ричард набързо изключи всичко и изскочи от кабинета си, сякаш дяволите от ада бяха по петите му.

Но преди да излезе навън, вдигна от пода торбичката и я пъхна в джоба на панталоните си.

* * *

Когато вечерта се обади на Нордхоф, студен ноемврийски вятър издаваше безразборни звуци — като от гайди, из дърветата навън. Групата на Сет бе долу, убиваща една мелодия на Боб Сийгър. Лина бе отишла в „Нашата господарка на вечната печал“, за да играе бинго^[1].

— Работи ли машината? — попита Нордхоф.

— Да, работи добре — отвърна Ричард. Бръкна в джоба си и извади монета. Беше тежка — по-тежка от часовник „Ролекс“. От едната ѝ страна бе гравиран сировият профил на орел, заедно с датата 1871.

— Работи, и то така, че не бихте повярвали.

— Бих могъл — рече спокойно Нордхоф. — Той беше доста умно момче и твърде много ви обичаше, г-н Хегстръм. Но внимавайте. Момчето си е момче, умно или не, а любовта може да доведе до грешки. Разбирате ли намека ми?

Ричард изобщо не го разбра. Чувстваше, че гори, че го тресе. Сутрешният вестник определяше борсовата цена на златото на 514

долара за унция. Монетите, премерени на пощенската му теглилка, тежаха около 4,5 унции всяка. При текущата пазарна цена всичките правеха 27 756 долара. А той предполагаше, че това навярно бе само четвърт от сумата, която би получил, ако продадеше тези монети като монети.

— Г-н Нордхоф, можете ли да дойдете при мен? Още тази вечер. Веднага.

— Не — отговори Нордхоф. — Не, мисля, че не трябва да го правя, г-н Хегстръм. Смятам, че нещата трябва да си останат между вас и Джон.

— Но...

— Само не забравяйте какво ви казах. За Бога, внимавайте! — Чу се леко прещракване и гласът на Нордхоф изчезна.

* * *

След около половин час се озова отново в кабинета си, гледайки компютъра за текстообработка. Докосна бутона ВКЛ./ИЗКЛ., но не го включи. Втория път, когато Нордхоф го каза, Ричард чу. *За Бога, внимавайте!* Да. Трябваше да внимава. Машина, която правеше такива неща...

Как можеше една машина да прави такива неща?

Нямаше представа... но по някакъв начин това помагаше да се възприеме по-лесно цялата тази наудничава работа. Той бе учител по английски и писател в свободното си време, а не техник, и можеше да изреди дълъг списък от неща, които не знаеше как функционират: грамофони, двигатели с вътрешно горене, телефони, телевизори, механизъмът за измиване на тоалетната му. През целия си живот бе знал как да използва нещата, а не принципите им на действие. Каква бе разликата, освен в научната степен?

Включи машината. Както и преди, тя каза: ЧЕСТИТ РОЖДЕН ДЕН, ЧИЧО РИЧАРД! ДЖОН. Натисна клавиша ИЗПЪЛНИ и съобщението от племенника му изчезна.

„Тази машина няма да работи дълго“ — изведнъж си помисли той. Сигурен бе, че Джон все още се бе трудил върху нея, преди да

умре, уверен, че ще има достатъчно време. Рожденият ден на чичо му Ричард бе едва след три седмици, в крайна сметка...

Но времето на Джон бе изтекло и този напълно зашеметяващ компютър за текстообработка, който явно можеше да вмъква нови неща или да изтрива стари от реалния свят, миришеше като изгарящ трансформатор на влакче и започваше да пуши само след няколко минути. Джон не е имал възможност да го оправи. Бил е...

Уверен, че ще има време?

Но това не бе така. Това съвсем не бе така. Ричард го знаеше. Спокойното лице на Джон, сериозните внимателни очи зад дебелите очила... в тях нямаше увереност, нямаше вяра в оставащото време. Каква бе думата, която му бе дошла в ума по-рано през деня? Обречен. Тя не бе просто подходяща дума за Джон; тя бе точната дума. Това чувство на обреченост бе висяло над момчето толкова осезаемо, че бе имало моменти, когато на Ричард му се бе искало да го притисне към себе си, да му каже да се развесели малко, че понякога нещата свършваха добре и невинаги добрите умираха млади.

Тогава си помисли за Роджър, който бе ударил магическото му кълбо в тротоара, хвърлил го, колкото сила има. Чу разцепването на пластмасата и видя течността от магическото си кълбо — просто вода в крайна сметка — да се стича по тротоара. И този образ се сля с картината на разнебитената камионетка на Роджър, с надпис ХЕГСТРЪМ — ДОСТАВКИ НА ЕДРО отстрани, излиташа от някаква прашна, ронеща се скала по пътя, падаща на носа си и разбиваща се с шум, който, като самия Роджър, бе нищо особено. Видя — макар и да не искаше — жената на брат си с лице, което се разпада на кръв и кости. Видя Джон да гори в останките от колата, пиращ, почерняващ.

Никаква увереност, никаква истинска надежда. Винаги бе излъчвал чувството, че времето му изтича. И накрая се бе окказал прав.

— Какво означава това? — промърмори Ричард, втренчил се в празния екран.

Как би отговорило на въпроса му магическото кълбо? ПОПИТАЙ ОТНОВО ПО-КЪСНО? РЕЗУЛТАТЪТ Е НЕЯСЕН? ИЛИ СИГУРНО Е ТАКА?

Шумът от компютъра започна да се увеличава, и то по-бързо този следобед. Вече можеше да сеолови миризмата на загряващия

трансформатор за влакче, който Джон бе заложил в машинарията зад екрана.

Магическа машина на мечтите.

Текстообработващ компютър на боговете.

Такова нещо ли бе? Такова нещо ли бе възнамерявал Джон да подари на чичо си за рождения му ден? Съответствието на вълшебна лампа или извор на желанията в космическата ера?

Чу задната врата на къщата да се отваря с трясък и после гласовете на Сет и останалите членове от групата му. Гласовете бяха твърде високи, твърде дрезгави. Трябаше или да са пили, или да са пушили наркотици.

— Къде е старецът ти, Сет? — чу да пита един от тях.

— Мотае се в кабинета си както обикновено, предполагам — отговори Сет. — Мисля, че той... — Вятърът обаче пак се засили, като заглуши останалото, но не заглуши дружния им подигравателен смях.

Ричард седеше и ги слушаше с наклонена настрана глава, после изведнъж написа:

МОЯТ СИН Е СЕТ РОБЪРТ ХЕГСТРЪМ.

Пръстът му увисна над клавиша ИЗТРИЙ.

— Какво правиш? — викна съзнанието му. — Не можеш ли да си по-сериозен? Да не си решил да убиеш собствения си син?

— Трябва все пак да прави нещо там — обади се друг от групата.

— Проклет тъпанар — отвърна Сет. — Питай майка ми някой път. Тя ще ти каже. Никога...

Няма да го убия. Просто ще го... ИЗТРИЯ.

Пръстът му натисна клавиша.

— ... Не е правил нищо друго, освен...

Думите МОЯТ СИН Е СЕТ РОБЪРТ ХЕГСТРЪМ изчезнаха от екрана.

Навън думите на Сет изчезнаха заедно с тях.

Сега се чуваше само студеният ноемврийски вятър, раздухващ мрачното очакване на зимата.

Ричард изключи компютъра и излезе. Пътеката бе празна. Водещият китарист на групата, някой си Норм, караше чудовищен и

сякаш злокобен стар фирмен фургон, с който пренасяха апаратурата си за редките им еднократни ангажименти. Сега камионът не се виждаше на улицата. Може би се намираше все пак някъде по света, носещ се по някое шосе, или спрятан на паркинга пред някой мръсен павилион за хамбургери, Норм също се намираше някъде на този свят, както и Дейви, басистът, чиито очи бяха ужасяващо празни, и който носеше безопасна игла, клатушкаща се от едното му ухо, както и барабанистът, който нямаше предни зъби. Всички те бяха някъде на този свят, някъде, но не тук, защото Сет не бе тук, Сет никога не е бил тук.

Сет бе ИЗТРИТ.

— Нямам никакъв син — промълви Ричард. Колко пъти бе чел тази мелодраматична фраза в слаби романи? Сто пъти? Двеста пъти? Никога не му бе звучала като истинска. Но ето, че бе истина. Сега бе истина. О, да.

При следващия порив на вятъра внезапно Ричард бе обхванат от страхотна болка в стомаха, която го накара да се превие на две, задъхвайки се. Изпусна газове с експлозия.

Когато болката премина, влезе в къщата.

* * *

Първото нещо, което забеляза, бе, че парцаливите маратонки на Сет — той имаше четири чифта и отказваше да изхвърли който и да е от тях — бяха изчезнали от антрето. Ричард се приближи до парапета на стълбите и прокара палеца си върху една от колонките. Когато бе десетгодишен (достатъчно голям да разбира нещата, но въпреки това Лина не бе позволила на Ричард да го натупа), Сет бе издълбал инициалите си дълбоко в дървото на този парапет, дърво, което Ричард бе обработвал почти цяло лято. Беше се опитвал да шлифова там парапета, да го замаже, лакирал го бе отново, но призраките на тези инициали си бяха останали.

Сега ги нямаше.

Горе. Стаята на Сет. Бе подредена и чиста, обстановка, в която не е живяно, суха и лишена от индивидуалност. Би могло дори да има надпис на вратата: СТАЯ ЗА ГОСТИ.

Долу. Именно тук Сет се бе мотал най-много. Плетениците от кабели бяха изчезнали, усилвателите и микрофоните ви нямаше, разхвърляните части от магнитофона, който Сет винаги „щеше да поправи“ липсваха (той нямаше сръчността на Джон, нито трудолюбието му). Вместо това стаята носеше дълбокия (макар и не особено приятен) отпечатък на личността на Лина — тежки претрупани мебели и сладникави кадифени гоблени (на един от тях, изобразяващ „Тайната вечеря“, Христос изглеждаше като Уейн Нютън, друг показваше елен на фона на хоризонта при залез в Аляска), лъскав килим с яркия цвят на артериална кръв. Вече нямаше и най-малката следа, че момче на име Сет Хегстръм е живяло някога в тази стая. В тази или в която и да е от другите в къщата.

Ричард все още стоеше долу и се оглеждаше, когато чу да спира кола на пътеката.

Лина, помисли си той и в него се надигна чувство на почти влудяваща вина. Това е Лина, връщаща се от бингото, и какво ще каже тя, когато види, че Сет го няма? Какво... какво...

— Убиец! — чуваше той пищенето й. — *Ти уби момчето ми!*

Но Ричард не бе убил Сет.

— Просто го ИЗТРИХ — промърмори той и се кача горе да я посрещне в кухнята.

* * *

Лина бе по-дебела.

Бе изпратил да играе бинго жена, която тежеше деветдесет килограма или някъде толкова. Жената, която се върна, тежеше най-малко сто и петдесет, ако не и повече. Трябваше да се извърне леко настани, за да влезе през задната врата. Слонски ханш и бедра се диплеха на приливи и отливи под полиестерни панталони с цвета на презрели зелени маслини. Кожата й, само жълтеникава преди три часа, сега изглеждаше болнава и бледа. Въпреки че не бе лекар, Ричард реши, че би могъл да заключи по цвета й за сериозноувреждане на черния дроб или начална сърдечна недостатъчност. Очите й с тежки клепачи гледаха Ричард със спокойно, трайно презрение.

Носеше огромна замразена пуйка в ръката си. Тя се извиваше и обръщаше в целофанената си опаковка като труп от странно самоубийство.

— В какво си се загледал така, Ричард? — запита тя.

В теб, Лина, загледал съм се в теб. Защото ето каква си станала в свят, в който не сме имали деца. Ето каква си станала в свят, в който не е имало обект за любовта ти — колкото и отровна да е твоята любов. Ето на какво изглежда Лина в свят, в който всичко влиза и абсолютно нищо не излиза. В теб, Лина. Ето в какво съм се загледал. В теб.

— Тази птица, Лина — успя да каже накрая. — Това е една от най-големите пуйки, която никога съм виждал.

— Е, не стой така просто да я зяпаш, идиот! Помогни ми!

Ричард взе пуйката и я сложи върху хладилника, усещайки от нея тръпки на мъртвешки студ.

— Не тук! — викна нетърпеливо Лина и посочи към килера. — Няма да се побере! Пъхни я в хладилния шкаф!

— Съжалявам — измънка той. Преди не бяха имали хладилен шкаф за дълбоко замразяване. Никога в света, в който съществуваше Сет.

Отнесе пуйката в килера, където под студените бели флуоресцентни лампи стоеше дълъг хладилен шкаф „Амана“, подобен на леден ковчег. Пъхна я вътре до криогенно запазените трупове на други птици и зверове, после се върна обратно в кухнята. Лина бе извадила от долапа купа с пластмасови чашки, съдържащи течен шоколад и печени фъстъци, и ги ядеше методично, една след друга.

— Играхме бинго за Деня на благодарността — обяви тя. — Направихме го тази седмица, вместо другата, защото през следващата отец Филипс трябва да влезе в болница да му махнат жлъчния мехур. Спечелих всичко. — Усмихна се и по зъбите ѝ протече и закапа кафява смес от шоколад и печени фъстъци.

— Лина — рече Ричард, — никога ли не си съжалявала, че нямаме деца? Тя го изгледа, сякаш бе откачил напълно.

— За какво, за Бога, ще ми е притрябвала ревяща маймуна? — отвърна Лина. Бутна купата, в която чашките с шоколад и фъстъци бяха намалели наполовина, отново в долапа. — Лягам си. Идваш ли, или ще ходиш пак да дремеш над пишещата си машина?

— Мисля, че ще отида за малко — каза той. Гласът му бе учудващо твърд. — Няма да е за дълго.

— Работи ли онази джунджурия?

— Какво... — После разбра и изпита нов пристъп на вина. Тя знаеше за компютъра, естествено, че знаеше. ИЗТРИВАНЕТО на Сет не бе засегнало Роджър и пътя, по който се бе движило семейството на Роджър. — О, не, не. Нищо не може да прави.

Лина кимна, удовлетворена.

— Този твой племенник. Главата му винаги е в облаци. Точно като твоята, Ричард. Ако не бе такъв пъзльо, щях да се чудя дали преди около петнадесет години не си го пъхал там, където не е трябало. — Изсмя се дрезгаво и необикновено силно — със смяха на застаряваща, цинична проститутка — и той за момент бе готов да я пребие. После усети, че на собствените му устни се изписва усмивка — усмивка тънка, бяла и студена като хладилния шкаф „Амана“, който бе заместил Сет по този нов път на развитие.

— Няма да е за дълго — повтори той. — Искам само да запиша някои идеи.

— Защо не напишеш някой къс разказ, който да спечели Нобелова награда, или нещо подобно? — попита тя зядливо. Дъските на пода заскърцаха и застенаха сърдито, когато заклатушка грамадното си туловище към стълбите. — Все още сме длъжници на специалиста по оптика за очилата ми за четене, а не сме платили и миналата вноска за видеото. Защо не вземеш да изкараш малко пари?

— Не знам, Лина — отговори Ричард. — Но тази вечер имам някои хубави хрумвания. Наистина е така.

Тя се извърна да го погледне, изглежда се канеше да каже нещо саркастично — нещо относно това, че никоя от добрите му идеи не ги бе извела от нищетата, но тя все пак бе останала с него, — после обаче се отказа. Навярно нещо в усмивката му я бе възпряло.

Качи се горе. Ричард постоя, слушайки гръмотевичните ѝ стъпки. Можеше да усети потта върху челото си. Чувстваше се едновременно зле и въодушевен.

Обърна се и излезе, запътил се към кабинета си.

* * *

Този път компютърът не забръмча или забука, когато го включи, а направо започна да вие с променлив тон. Онази миризма на горещ трансформатор на влакче се разнесе почти веднага откъм задната част на монитора и още щом натисна клавиша ИЗПЪЛНИ, изтривайки съобщението ЧЕСТИТ РОЖДЕН ДЕН, ЧИЧО РИЧАРД!, машината започна да пуши.

Нямам много време, помисли си той. Не... не е така. Нямам никакво време. Джон го е знаел, а сега и аз го знам вече.

Изборът му се свеждаше до две неща: или да върне Сет с клавиша ВМЪКНИ (сигурен бе, че ще стане; щеше да е също толкова лесно, колкото бе и създаването на испанските дублони), или да довърши работата.

Миризмата ставаше все по-силна, по-обезпокояваща. Само след няколко секунди, сигурно не повече, на екрана щеше да замига съобщението ПРЕТОВАРВАНЕ.

Ричард написа:

СЪПРУГАТА МИ Е АДЕЛИНА МЕЙБЪЛ УОРЪН
ХЕГСТРЪМ.

Натисна клавиша ИЗТРИЙ.

Изписа:

АЗ ЖИВЕЯ САМ.

Съобщението започна вече да мига настойчиво в горния десен край на екрана: ПРЕТОВАРВАНЕ, ПРЕТОВАРВАНЕ, ПРЕТОВАРВАНЕ.

Моля те. Моля те остави ме да свърша. Моля, моля, моля...

Димът, излизащ от процепите на монитора, сега стана по-гъст и сив. Погледна надолу към основния корпус на компютъра и видя, че оттам също се издига гъст дим... И всред него успя да забележи зловещия червен блясък на огнена искра.

Магическо кълбо, ще бъда ли здрав, богат и мъдър? Или ще живея сам и навярно ще се убия от мъка? Имам ли достатъчно време?

НЕ МОГА ДА ВИДЯ СЕГА. ОПИТАЙ ОТНОВО ПО-КЪСНО.

С изключение на това, че нямаше да има по-късно.

Моля те. Моля

Натисна клавиша ВМЪКНИ и еcranът потъмня, като на него остана само неизменното съобщение ПРЕТОVARВАНЕ, което мигаше сега с бясна, заекваща честота.

Написа:

**СЪС СЪПРУГАТА СИ БЕЛИНДА И СЪС СИНА СИ
ДЖОНАТАН.**

Натисна клавиша ИЗПЪЛНИ.

Еcranът побеля. Сякаш в продължение на цяла вечност той остана така, с изключение на ПРЕТОVARВАНЕ, което мигаше вече толкова бързо, че ако не се смята леката му сянка, изглеждаше неподвижно като при компютър, изпълняващ затворен команден цикъл. Нещо във вътрешността на машината пукна и изпраща, а Ричард изохка.

После на екрана се появиха зелени букви, увиснали мистично върху черния фон:

**АЗ ЖИВЕЯ САМ СЪС СЪПРУГАТА СИ БЕЛИНДА
И СЪС СИНА СИ ДЖОНАТАН.**

Натисна клавиша ИЗПЪЛНИ два пъти.

Сега — помисли си той. — Сега ще напиша: ВСИЧКИ ГРЕШКИ В ТОЗИ КОМПЮТЪР ЗА ТЕКСТООБРАБОТКА БЯХА НАПЪЛНО

ОТСТРАНЕНИ, ПРЕДИ Г-Н НОРДХОФ ДА ГО ДОНЕСЕ ТУК. *Или ще напиша: ИМАМ ИДЕИ ЗА НАЙ-МАЛКО ДВАДЕСЕТ РОМАНА, КОИТО ЩЕ СТАНАТ БЕСТSELLъРИ.* Или ще напиша: *И ОТТОГАВА ЩЕ ЖИВЕЯ СЪС СЕМЕЙСТВОТО ВЕЧНО И ЩАСТЛИВО.* Или ще напиша...

Но не написа нищо. Пръстите му висяха над клавишите, докато той чувстваше — направо *чувстваше*, — че всичките клетки на мозъка му се бяха задръстили като коли, заклещили се в най-страшното транспортно задръстване в Манхатън през историята на двигателите с вътрешно горене.

Изведнъж еcranът се изпълни с думата:

ТОВАРВАНЕПРЕТОВАРВАНЕПРЕТОВАРВАНЕПРЕ
ЕТОВАРВАНЕ

Чу се нов пукот, а после и експлозия в компютъра. От корпуса му се надигнаха пламъци, после се стопиха. Ричард се облегна назад на стола си, като закри лицето си, в случай че еcranът избухне. Но не избухна. Само притъмня.

Седеше, гледайки чернотата на екрана.

НЕ МОГА ДА КАЖА СЪС СИГУРНОСТ.
ПОПИТАЙ ОТНОВО ПО-КЪСНО.

— Тате?

Както седеше на стола, се обърна, а сърцето му заби толкова силно, че се почувства така, сякаш то наистина би могло да изскочи от гърдите му.

Там стоеше Джон, Джон Хегстръм, и лицето му бе същото, но все пак някак си различно — разликата бе фина, но забележима. „Може би — помисли си Ричард — тя се дължеше на разликата в бащинството, на разликата между двама братя. Или навярно бе просто липсата на това изражение на предпазливост и внимание в очите му, леко увеличени от дебелите стъкла на очилата.“ (Сега с метални

рамки, забеляза той, а не с грозните изкуствени рогови рамки, които Роджър винаги бе купувал на момчето, защото бяха по-евтини с петнадесет долара.)

Навярно бе още по-просто: бе изчезнало онова чувство на обреченост в очите на момчето.

— Джон? — рече той с дрезгав глас, като се запита дали бе искал нещо повече от това. Вярно ли бе? Изглеждаше смешно, но предполагаше, че хората винаги искаха още нещо. — Джон, ти ли си?

— Че кой друг може да е? — махна с ръка към компютъра за текстообработка. — Не си се наранил, когато това бебе отиде в рая на данните, нали?

Ричард се усмихна.

— Не. Добре съм.

Джон кимна.

— Съжалявам, че не проработи. Не знам какво ме бе прихванало да използвам всички тези боклуци. — Поклати глава. — Честна дума, не знам. Сякаш трябваше... Детска работа.

— Е — каза Ричард, като се приближи до сина си и сложи ръка върху раменете му, — сигурно следващия път ще го направиш по-добре.

— Сигурно. А мога да опитам и нещо друго.

— Може би така ще е по-добре.

— Мама каза, че има какао и за теб, ако искаш.

— Искам — отвърна Ричард и двамата се отправиха заедно към къщата, в която никога не бе влизала никаква замразена пуйка, спечелена като голямата награда на бинго. — Точно сега чаша какао би ми дошла много добре.

— Утре ще измъкна всичко, което си заслужава да се запази от това нещо, а после ще го изхвърля на боклука — обяви Джон.

Ричард кимна.

— Изтрий го от живота ни — рече той и те влязоха в къщата, ухаеща на горещо какао, като се засмяха и двамата.

[1] Бинго — вид хазартна игра. — Б.пр. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.